

1) Ως προς τον αριθμό των ταινιών μικρού μήκους animation που υλοποιούνται στη χώρα μας, έτυχε να μας ζητηθεί καταγραφή τους τον Δεκέμβριο από ακαδημαϊκούς που θα δημοσιεύσουν μελέτη για τον βαλκανικό κινηματογράφο τα χρόνια της κρίσης (2008-2018). Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τους αριθμούς:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Animation: Feature and Shorts	65	68	66	79	73	50	68	59	50	40	24	14

Η κάμψη που εμφανίζεται τα τελευταία χρόνια οφείλεται στο γεγονός ότι δεν έχουμε ακόμα πλήρη καταγραφή, ειδικά δε για τα 2018, 2019 συμπεριλαμβάνονται μόνο οι ταινίες που παρήχθησαν εκείνη τη χρονιά και συμμετείχαν στα Βραβεία Στράτος Στασινός, δηλαδή μόνο οι καλύτερες κατά τεκμήριο ταινίες αφού συμπεριλήφθηκαν στα διαγωνιστικά τμήματα των φεστιβάλ εκείνης της χρονιάς. Μεγάλη βοήθεια για την καταγραφή αυτή ήταν η βάση δεδομένων του greekanimation.com του Άγγελου Ρούβα.

2) Ως προς τη διάρκεια των ταινιών, από τις 38 ταινίες που διαγωνίστηκαν στα Βραβεία Στράτος Στασινός 2019 (περιλαμβάνονται και ταινίες του 2018), οι μισές ακριβώς (19) είχαν διάρκεια μεγαλύτερη από 5'. Για να φτάσουμε τις 25 θα έπρεπε να κατέβουμε στα 4' ελάχιστη διάρκεια (θυμίζω πάλι ότι πρόκειται μόνο για τις καλύτερες ταινίες της χρονιάς).

3) Ως προς το είδος της μικρού μήκους ταινίας θεωρώ ότι είναι εργαλείο έρευνας και ανάπτυξης για τη βιομηχανία των κινουμένων σχεδίων και ως τέτοιο πρέπει να εκληφθεί στην παρούσα συγκυρία: μια ευκαιρία για να δούμε νέα ταλέντα, πειραματικές τεχνικές, ίσως και πιλότους μεγαλύτερων παραγωγών. Έχει ενδιαφέρον να δούμε πως θα ανταποκριθούν στην πρόκληση αυτή ο δημιουργός και ο παραγωγός, ιδιαίτερα αν δημιουργηθούν προϋποθέσεις για υποδομές συμπαραγωγής με συμμετοχή ιδιωτών, οι οποίοι μπορούν και θέλουν να αναλάβουν ρίσκο.

4) Για τις επαγγελματικές παραγωγές απαιτείται άλλο πλαίσιο, το οποίο θα έπρεπε να διεκδικήσουμε έμπρακτα. Θυμίζω ότι υπήρξε τέτοιο πρόγραμμα στο ΕΚΚ, στη συνέχεια του επιτυχημένου Forum Cartoon 1998 της Σύρου, το οποίο καταργήθηκε αργότερα. Σχέδια παραγωγής μεγάλου μήκους ταινιών των εταιριών Artoon, Strada Productions, PLD Productions εγκρίθηκαν στο στάδιο ανάπτυξης αλλά έμειναν ημιτελή παρά τις επιπλέον χρηματοδοτήσεις από την ελληνική αγορά (1,5% από την ΕΡΤ). Η χρεοκοπία των στούντιο παραγωγής τη δεκαετία του 2000 και η οικονομική κρίση στη συνέχεια άφησε την ελληνική δημιουργική κοινότητα χωρίς πλαίσιο και υποδομές συμπαραγωγών με τη διεθνή κοινότητα, μόνη βιώσιμη εναλλακτική και σήμερα για μια βιομηχανία κινουμένων σχεδίων (που δεν έχουμε ακόμα).

5) Έχουμε όμως κάποιες πρωτοβουλίες εξωστρέφειας από λίγες εταιρίες παραγωγής, οι οποίες θα μπορούσαν να επωφεληθούν από εργαλεία χρηματοδότησης στην Ελλάδα (π.χ. 35% ΕΚΟΜΕ) και διεθνώς, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, για να διεισδύσουν και να μακροημερεύσουν

στην αγορά των κινουμένων σχεδίων. Δεν θέλω να μιλήσω εγώ εδώ για τις επιτυχίες των εταιριών που αξιοποίησαν τη συμμετοχή τους στο φεστιβάλ του Αννεσί και συμμετέχουν τώρα σε σειρές κινουμένων σχεδίων με διεθνείς προδιαγραφές. Μπορούν να αναφερθούν οι εκπρόσωποί τους, αν το επιθυμούν.

6) Για το κόστος παραγωγής, υπάρχει τεχνογνωσία στην Ελλάδα και το ΕΚΚ έχει χρηματοδοτήσει στο παρελθόν ταινίες κινουμένων σχεδίων αφού τα σχετικά κοστολόγια έχουν κατατεθεί και έχουν εγκριθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές ανάγκες. Ποτέ όμως δεν κάλυψε κρατικός οργανισμός ολόκληρο το κόστος παραγωγής και πολλές ταινίες έχουν γίνει με κεφαλαιοποίηση των αμοιβών των συντελεστών, εννοείται της δημιουργικής ομάδας που έχει και πνευματικά δικαιώματα, όχι των τεχνικών.

Γενικά θεωρώ ότι είναι καλύτερα να αποτελεί η κρατική συμμετοχή ένα κίνητρο για επενδύσεις από άλλους φορείς (διάφορα ιδρύματα στην Ελλάδα π.χ., ή ευρωπαϊκά κονδύλια ή ξένους συμπαραγωγούς που μπορούν με τη σειρά τους να στηριχθούν σε επιδοτήσεις από εθνικούς φορείς της χώρας τους).

7) Επειδή τα στοιχεία κοστολογίου για ταινίες κινουμένων σχεδίων είναι περίπλοκα, στέλνω τον παρακάτω πίνακα από το βιβλίο Producing Animation, για να δείτε ότι δεν υπάρχει αναλογία μεταξύ μεγάλου και μικρού μήκους ταινιών εξαιτίας της πολυπλοκότητας της οργάνωσης παραγωγής στην πρώτη περίπτωση και βέβαια των τεχνικών προφιαγραφών (ανάλυση, ποιότητα ανιμίσιον, κλπ).

Με ποσοτικά στοιχεία, η πολυπλοκότητα της παραγωγής κινουμένων σχεδίων φαίνεται στον επόμενο πίνακα που παρέχει μέσους όρους στην παγκόσμια αγορά (ποσά σε δολάρια ΗΠΑ):

Είδος προϊόντος	Διάρκεια ταινίας	Αριθμός πλάνων	Διάρκεια παραγωγής	Κόστος παραγωγής
Feature 2D/CGI	75-85'	1250-1500	2-3,5 years	15.000.000-120.000.000
Feature 3D/CGI	75-85'	1350-1700	2-3,5 years	25.000.000-100.000.000
Network series-2D/3D	22'	350	14-18 weeks per episode	300.000-450.000
TV Specials-2D/3D	22'	450-600	9-15 months	650.000-1.000.000
Shorts- 2D/3D	7'	60-130	3-6 months	75.000-650.000

Μεταφέροντας και την εμπειρία από άλλες χώρες, όπως η Γαλλία, δίνω μια μικρή πρόγευση από τη χρηματοδότηση μικρού μήκους ταινιών στη Γαλλία με τη λογική της ανάδειξης ταλέντων, βγαλμένη από την εμπειρία μου ως αξιολογητή στο πρόγραμμα MEDIA της Ε.Ε.:

Εταιρία 1

Τεχνική: Ζωγραφική με στυλό σε χαρτί και έξοδος σε φιλμ 35mm

Διάρκεια: 7'

Υλοποίηση: 6 μήνες

Προϋπολογισμός: 145.735 ευρώ

Χρηματοδότηση: Ίδια κεφάλαια= 101.674, Περιφέρεια= 34.061, Ε.Ε.=10.000

Εταιρία 2

Τεχνική: 3D animation

Διάρκεια: 10'

Υλοποίηση: 9 μήνες

Προϋπολογισμός: 150.834 ευρώ

Χρηματοδότηση: Ίδια κεφάλαια= 25.834, Τηλεόραση=15.000, Δημόσιοι φορείς= 100.000, Ε.Ε.=10.000

Όπως είναι φανερό, στην πρώτη περίπτωση ο παραγωγός υποδέχεται στο στούντιο τον δημιουργό και κεφαλαιοποιεί όλους τους πόρους που διαθέτει (εξοπλισμό, ανθρώπινο δυναμικό, κλπ) για την υλοποίηση της ταινίας ενώ στη δεύτερη, ο παραγωγός βρίσκει τη χρηματοδότηση και κεφαλαιοποιεί μόνο την αμοιβή του και το κέρδος παραγωγής.

Οι προϋπολογισμοί είναι ελαφρά υπερκοστολογημένοι, αλλά ακόμα και έτσι δείχνουν και την ένταση εργασίας που χρειάζεται και τη μεγάλη διάρκεια υλοποίησης, που δεν περιλαμβάνει τη σχεδίαση της παραγωγής.

Ακολουθούν πίνακες με τις 25 προτάσεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση, τις 5 επιλαχούσες προτάσεις και τα αντίστοιχα ποσά:

Προτάσεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση παραγωγής έργων Animation			
A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ	ΠΟΣΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1	Το τραγούδι των μοιρών	Αρίσταρχος Παπαδανιήλ	17.500
2	Fuga	Αντώνης Ντούσιας	20.000
3	In Between	Ευτυχία Παππά	20.000
4	Τόποι του Ελληνισμού: Ερμούπολη	Χαράλαμπος Μαργαρίτης	17.500
5	Σουρσουρής	Μάριος Ιωαννίδης	17.000

6	Ο ιδανικός άγνωστος άλλος	Δημήτρης Πατρίκιος	17.000
7	Έχασα τον δρόμο μου	Παναγιώτης Ράππας	19.000
8	Καναρίνι	Χρυσούλα Κοροβέση και Μάριος Γαμπιεράκης	16.500
9	Χρόνος	Σπυρίδων Σιάκας	17.500
10	192 Ναυσικά	Άγγελος Σπαρτάλης	19.000
11	Τριγωνοψαρούλης εναντίον μεγάλου καρχαρία	Αικατερίνη Παπαγεωργίου και Χρήστος Λειβαδίτης	14.500
12	E – Toons η λευκή σελίδα	Γιώργος Νικολούλιας	19.500
13	Echo	Σέργιος Κοτσόβουλος	18.500
14	Ο σούπερ ήρωας σύζυγός μου	Αλεξάνδρα Τάγκαλη	17.000
15	Το έργο	Γιώργος Φαραζής	17.000
16	Η πορνογραφική συλλογή του Κάφκα	Αριστοτέλης Μαραγκός	17.000
17	Η δύναμη δια της χαράς	Ιορδάνης Ανανιάδης	18.000
18	Ροζ βουνό	Τόμας Κούνσνλερ	19.000
19	Loving Shadow	Κωνσταντίνος Οικονόμου	17.500
20	Το παρεάκι των Χριστουγέννων	Κώστας Κατράκης	17.000
21	Travel Bugs	Φωκίων Ξένος	16.500
22	Η αξιότιμη κυρία Λιέν Μουρλέν	Ελένη Ξούπα	17.000
23	Μινέ	Κωνσταντίνα – Δάφνη Ξουράφη	17.000
24	Ο μόλος	Ζαχαρίας Μαυροειδής	16.000
25	Το ελάφι και ο ιππότης	Παρασκευή Μαρκάτου	12.500

Επιλαχούσες προτάσεις για χρηματοδότηση παραγωγής έργων Animation

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ	ΠΟΣΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
	Juice	Χρήστος Μπουραντάς	15.000
	Αν οι καρχαρίες ήταν άνθρωποι	Κίμων Τσακίρης	16.000
	Οι μουσικοί της Βρέμης	Σοφία Παπαχρήστου	15.000
	Μακέτα	Γιώργος Μπαουρδάς	16.000
	Αριάδνη	Γεώργιος Διδυμιώτης	15.000